

Vaardigheden Voetgangersbrevet Brons

1. Langs de huizenkant stappen

Doel:

De kleuters kunnen als ze hand in hand met een volwassene aan de huizenkant stappen en ze rechtsomkeer moeten maken, zelf aangeven dat ze na het draaien van plaats moeten wisselen zodat ze weer aan de huizenkant stappen. Ze moeten voor het draaien de handen lossen, zodat ze aan de huizenkant blijven.

Deelvaardigheden:

De kleuter

1. stapt aan de huizenkant
2. laat de hand los
3. draait 180° rond zijn as
4. geeft de volwassene opnieuw een hand

TIP:

- De begeleider moet duidelijk voelen dat de kleuter zelf initiatief neemt op beslissingsmomenten.

Tikkertje Smal

Materiaal:

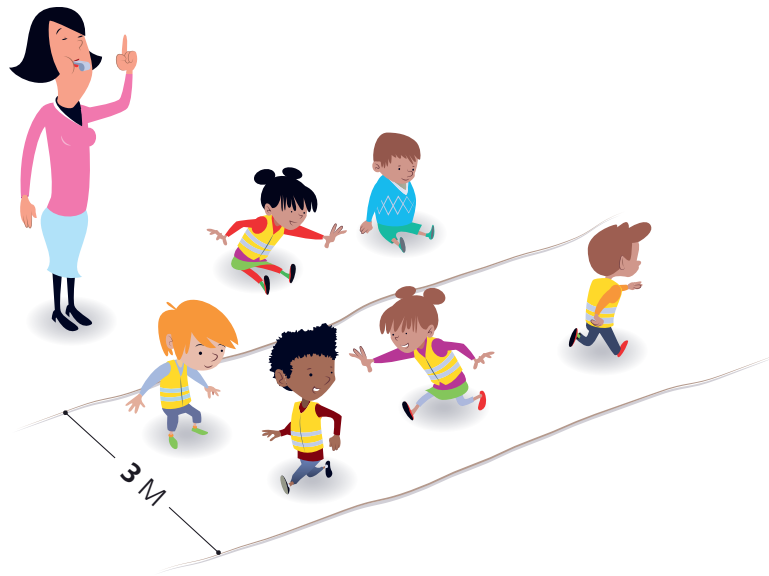
Twee lange touwen

Organisatie:

Baken met twee touwen een ruimte af met een tussenruimte van 3 meter.

Spel:

Binnen de twee touwen spelen de kleuters tikkertje. Wie getikt wordt of wie het touw raakt, moet aan de kant gaan zitten. Verklein de ruimte tussen de twee touwen na enkele minuten tot 2,5 meter tussenruimte. Hierdoor wordt het voor de kleuters moeilijker om zich in de ruimte te verplaatsen en moeten ze meer rekening houden met elkaar. Verklein de ruimte nog enkele keren om de moeilijkheidsgraad op te drijven.

Kronkelslang

Materiaal:

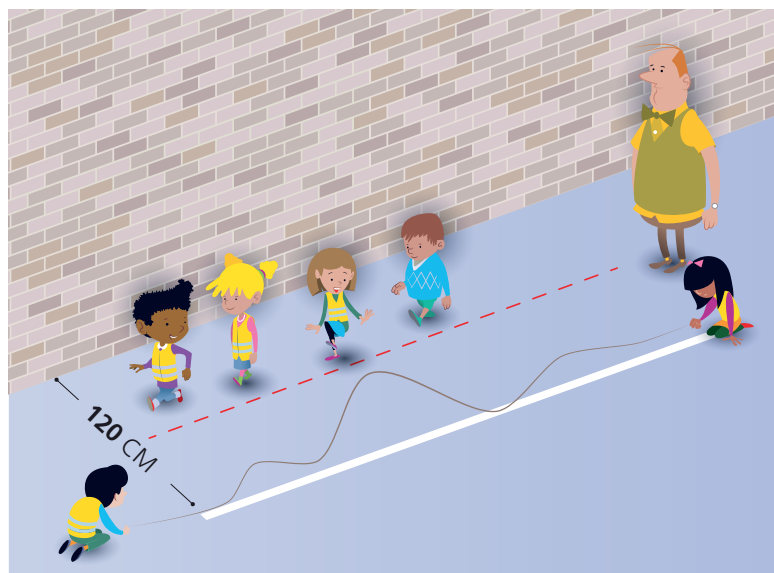
Lang (dik) touw, stoeprandstroken (of een voetpad getekend met krijt)

Organisatie:

Maak een voetpad (+/- 120 cm breed) met de stoeprandstroken of teken er een met krijt, bij voorkeur langs een muur of een gebouw (de huizenkant). Verdeel het voetpad in twee helften door een stippellijn aan te brengen in het midden.

Spel:

Geef het touw aan twee kleuters en laat ze het touw bewegen en kronkelen aan de ene helft (de straatkant) van het voetpad. De overige kleuters staan achter elkaar en stappen heen en weer over het voetpad, ze zorgen ervoor dat ze het touw niet raken en blijven zo langs de huizenkant stappen.

Ken je kant in het echte verkeer

Materiaal:

Kegel, extra begeleider

Organisatie:

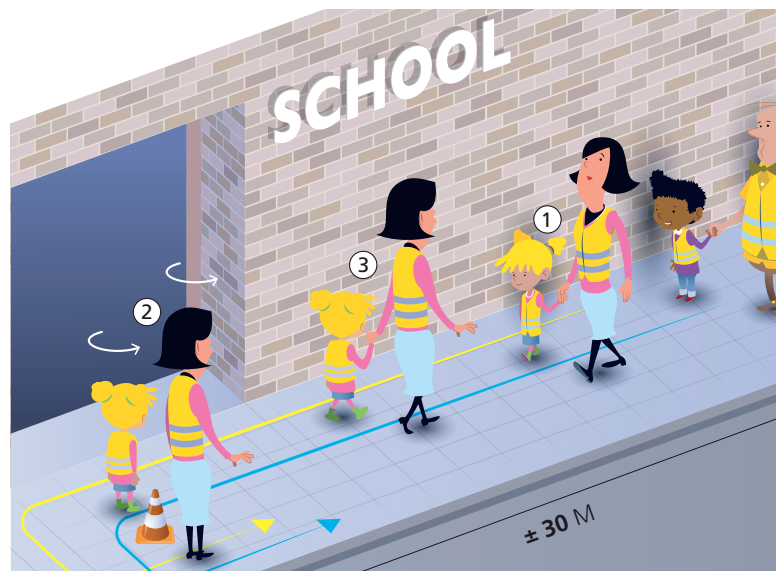
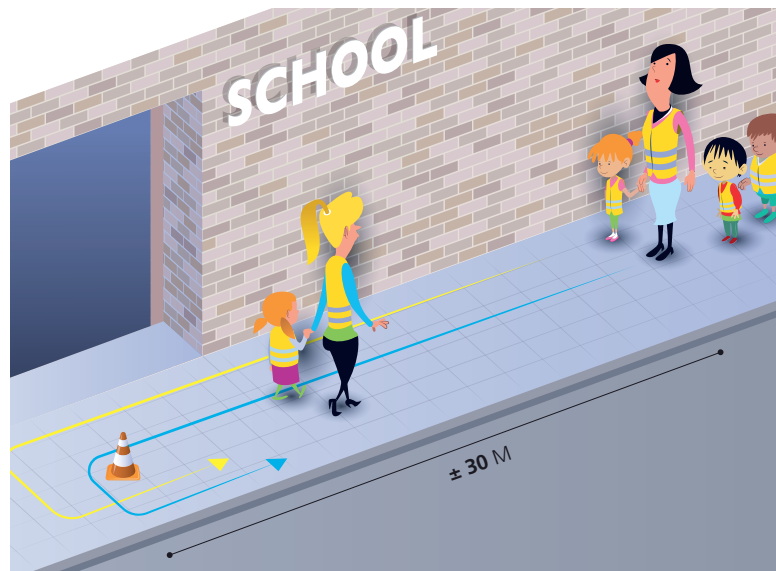
Neem de kleuters mee naar een voetpad in de buurt van de school. Plaats een kegel op ongeveer 30 meter afstand van het vertrekpunt.

Spel:

De extra begeleider neemt de kleuters een voor een bij de hand en stapt op het voetpad in de richting van de kegel. Ze draaien hand in hand rond de kegel en keren terug in de richting van de school.

Na het draaien moeten de kleuters opmerken dat ze aan de straatkant terecht komen en dat ze van plaats moeten wisselen om opnieuw aan de huizenkant terecht te komen. Jij blijft bij de groep wachtende kleuters en voert een leergesprek: langs welke kant stapt Lotte? Wat gebeurt er bij het draaien? Wat moet Lotte doen om opnieuw aan de huizenkant terecht te komen?

Het uiteindelijke doel is dat de kleuter de volgende techniek toepast: aan de kegel de hand loslaten, 180° om zijn eigen as draaien, de volwassene opnieuw een hand geven en terug stappen. Herhaal nu de vorige oefening maar met deze techniek.

2. Stoppen aan de stoeprand

Doel:

De kleuters kunnen geluiden lokaliseren.

De kleuters kunnen zelf aangeven dat ze moeten stoppen aan de stoeprand.

Deelvaardigheden:

De kleuter

1. stopt uit eigen beweging aan de stoeprand voor hij wil oversteken
2. zegt hardop 'Ik stop aan de rand'

TIP:

- De begeleider moet duidelijk voelen dat de kleuter zelf initiatief neemt op beslissingsmomenten.
- Oefen in het verkeer eerst op een rustige plaats.
- Kies na een bepaalde periode van training een iets drukker plaats waar autobestuurders gaan stoppen om jullie te laten oversteken.

Oren open

Materiaal:

Fluitje, tamboerijn

Organisatie:

Geen organisatie vooraf.

Spel:

De kleuters lopen door elkaar in de ruimte. Wanneer ze een bepaald geluid horen, voeren ze een opdracht uit. Bij oudere kleuters kan je meer geluiden introduceren. Mogelijke combinaties:

- Je blaast op je fluitje = de kleuters gaan op de grond zitten.
- Je klapt in je handen = de kleuters gaan zo snel mogelijk achter elkaar staan.
- Je slaat op de tamboerijn (of trom) = de kleuters liggen op hun buik en bewegen als een slang.
- Je roept 'stop' = de kleuters blijven stokstijf staan.

Dirigentje

Materiaal:

Stoel, (dirigeer)stok

Organisatie:

Zet in het midden van de ruimte een stoel.

Spel:

Eén leerling staat op de stoel met een dirigeerstokje. De overige kleuters lopen rond in de zaal. De dirigent geeft met zijn dirigeerstok de richting aan waarin de kleuters moeten lopen. De kleuters moeten de dirigent dus heel goed in de gaten houden. Plots heft de dirigent zijn stokje op, waarop alle kleuters stokstijf moeten blijven staan. De dirigent kan een kleuter aanduiden met zijn stokje, die op zijn beurt de nieuwe dirigent wordt.

Akke akke, tuut tuut

Materiaal:

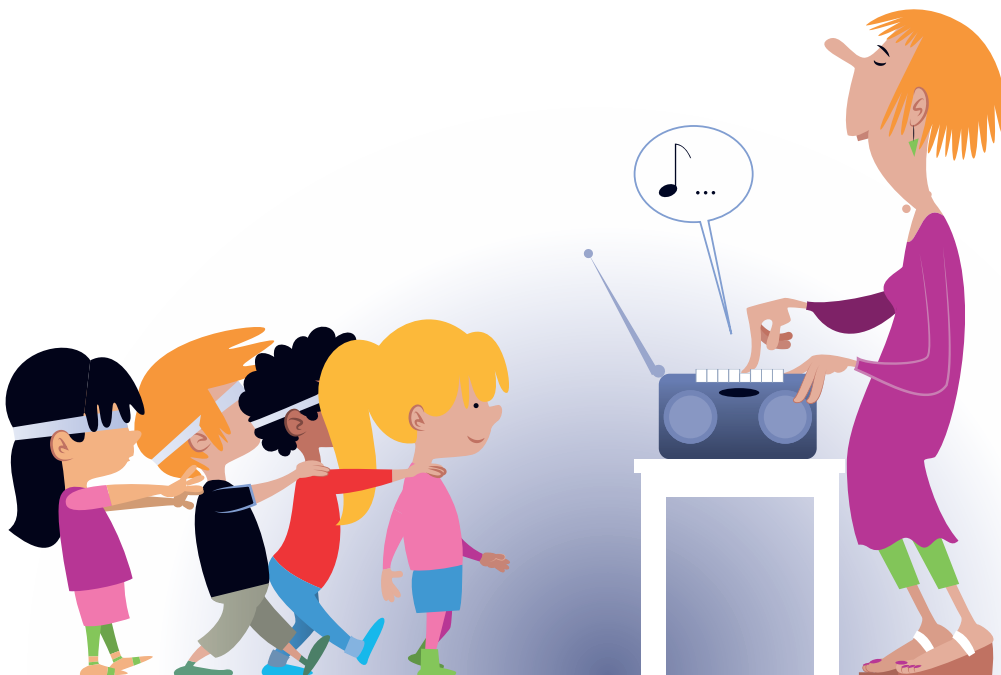
Blinddoeken, cd-speler, cd met kinderliedjes

Organisatie:

Geen organisatie vooraf.

Spel:

Blinddoek alle kleuters op één na. De niet-geblinddoekte kleuter speelt de locomotief van een trein. Zet de kleuters achter elkaar, ze spelen wagonnetjes en leggen hun handen op de schouders van hun voorganger. Zet de muziek op. De locomotief trekt de trein en leidt de wagonnetjes door de ruimte. Wanneer je de muziek stil legt, moeten de kleuters allemaal onmiddellijk stoppen. Als kleuters vaak op elkaar botsen, hebben ze nog geen volledige controle over hun lichaam. Wissel af en toe eens van locomotief.

Stoppen in het echte verkeer

Materiaal:

Extra begeleider(s)

Organisatie:

Neem de kleuters mee naar een voetpad en zebrapad, bij voorkeur vlakbij de schoolpoort.

Spel:

Ga een eind verwijderd van het zebrapad staan en geef de kleuters de opdracht om naar het zebrapad te stappen en over te steken. Jijzelf of de extra begeleider neemt de kleuters een voor een bij de hand en stapt op het voetpad in de richting van het zebrapad. Voor ze willen oversteken, moeten de kleuters duidelijk te kennen geven dat ze stoppen aan de stoeprand. Dat doen ze door te zeggen 'Ik stop aan de rand'.

3. Oversteken op een zebrapad

Doel:

De kleuters kunnen links en rechts van elkaar onderscheiden.

De kleuters kunnen door goed links en rechts te kijken zelf de keuze maken om (al dan niet) veilig over te steken.

Deelvaardigheden:

De kleuter

1. stopt aan de stoeprand
2. kijkt goed links en rechts
3. zegt 'Ik steek over' op een veilig moment
4. kijkt in het midden van de rijbaan opnieuw goed naar links en rechts
5. stapt flink door en blijft aandachtig

TIP:

- Let op dat de leerlingen niet gewoon hun hoofd draaien naar links en recht, maar ook echt 'kijken'.
- Laat de leerlingen eerst naar links kijken omdat het verkeer daar het dichtst bij is.
- De begeleider moet duidelijk voelen dat de kleuter zelf initiatief neemt op beslissingsmomenten.
- Oefen in het verkeer eerst op een rustige plaats.

Spinnenkant

Materiaal:

Rode en groene handschoen

Organisatie:

Geen organisatie vooraf.

Spel:

De kleuters zitten op een rij achter elkaar. Ga zelf vooraan zitten met je rug naar de kleuters toe. Doe een rode en een groene handschoen aan, dat zijn twee spinnen. Geef de spinnen de naam: 'Links' en 'Rechts' en laat ze verschillende zaken doen. Benoem telkens heel goed: links en rechts. Laat de kleuters meedoen en mee benoemen.

Links of rechts

Materiaal:

Lintjes of touwtjes voor alle kleuters

Organisatie:

Maak de lintjes vast aan de linkerhand van de kleuters.

Spel:

De kleuters zitten samen met jou in een kring. Je geeft kleine links-rechts-opdrachtjes die ze moeten uitvoeren.

Mogelijke opdrachten:

- Steek je linkerhand omhoog.
- Geef elkaar de rechterhand.
- Geef een high-five met je rechterhand.
- Neem een kleurpotlood met je linkerhand en zet je terug in de kring.
- Steek vier vingers van je rechterhand in de lucht.

Balgevoel

Materiaal:

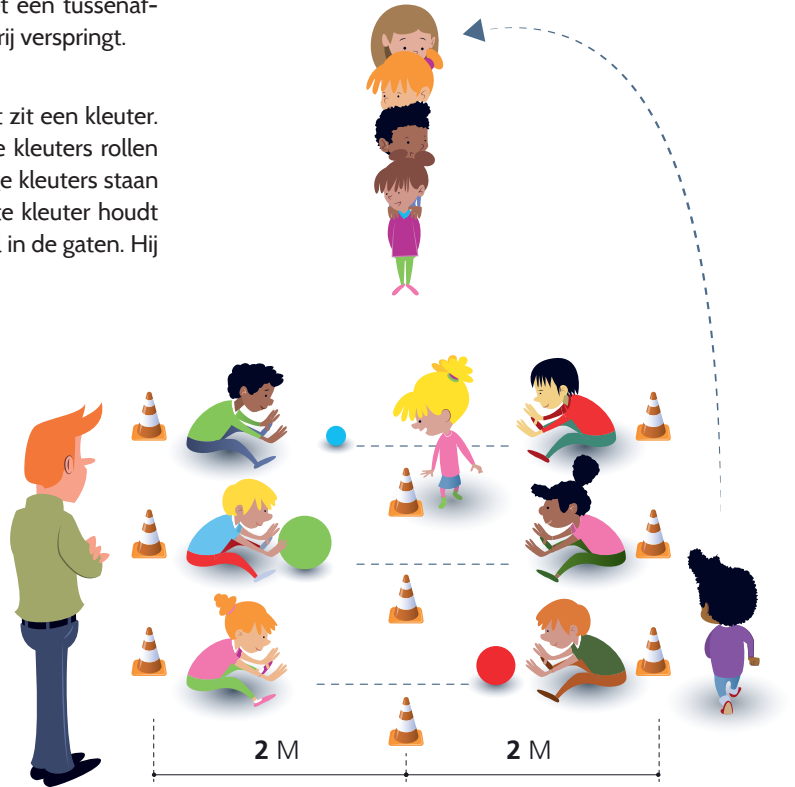
Ballen van verschillende groottes (tennis -, basket -, pingpong-, voetballen, ...), 9 kegels

Organisatie:

Zet de 9 kegels op drie rijen met een tussenafstand van 2 meter, de middelste rij verspringt.

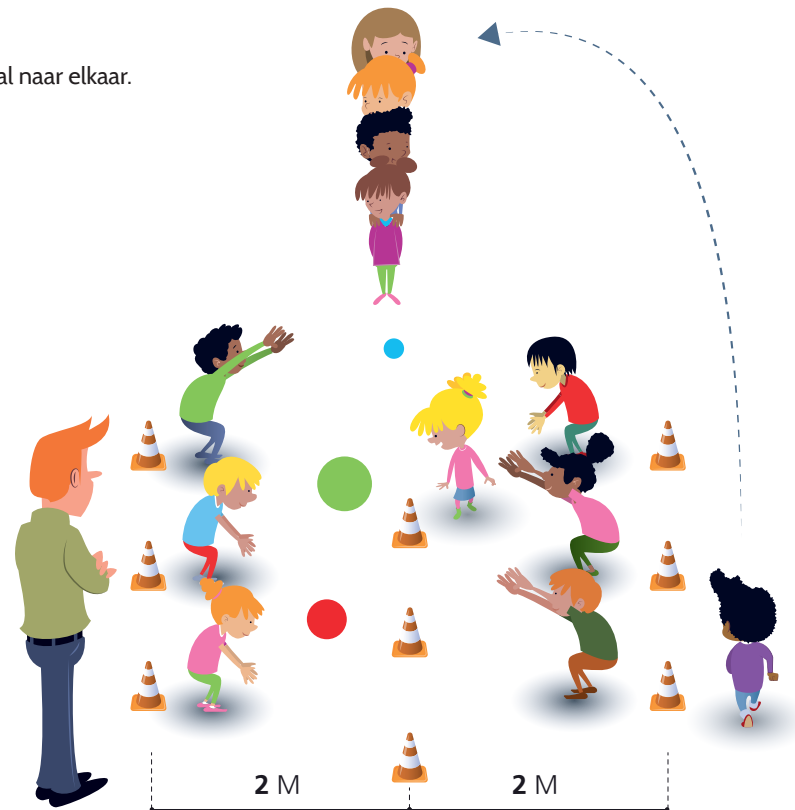
Spel:

Aan elke kegel aan de buitenkant zit een kleuter. Geef elk zittend duo een bal. De kleuters rollen met de bal naar elkaar. De overige kleuters staan op één rij achter elkaar. De eerste kleuter houdt aandachtig de eerste rollende bal in de gaten. Hij stapt naar de eerste kegel in het midden als hij denkt dat het veilig is, dus als de bal niet in de buurt is. De kleuter gaat verder tot hij aan de laatste kegel is, daarna sluit hij achteraan in de rij aan. De tweede kleuter kan vertrekken. Wissel de ballen en groepen ook eens om.

Uitbreiding:

De kleuters staan en gooien de bal naar elkaar.

Kijk uit

Materiaal:

Vier stoeprandstroken en witte vinylstroken (40 op 200 cm) voor een zebrapad (of een straat met voetpaden en een zebrapad getekend met krijt), twee kegels, een skateboard (of een bal), eventueel een extra begeleider

Organisatie:

Maak een straat met stoeprandstroken met langs elke kant van de straat een voetpad. Leg of teken in het midden een zebrapad. Plaats twee kegels op 5 meter van elkaar in het midden van de straat.

Spel:

Bij elke kegel zit een kleuter, één kleuter heeft het skateboard. Ze rollen het skateboard telkens naar elkaar over het zebrapad (dit bootst een naderende fietser of auto na). De overige kleuters staan aan de rand van het voetpad hand in hand met jou of een extra begeleider en willen oversteken.

Ze stappen tot aan de stoeprand, stoppen zelf en zeggen 'Ik stop aan de rand'. De kleuters geven vervolgens aan dat ze gaan oversteken door te zeggen 'Ik steek over'. Dat moment kiezen ze als het skateboard nog ver weg is of wanneer het net gepasseerd is. Geef feedback en vertel waarom het moment goed/slecht gekozen is.

Stap voor stap in het echte verkeer

Materiaal:

Twee begeleiders

Organisatie:

Neem de kleuters mee naar een voetpad en zebrapad, bij voorkeur vlakbij de schoolpoort.

Spel:

Een begeleider neemt de helft van de kleuters mee naar de overkant van de straat aan het zebrapad. Zij zullen het oversteken beoordelen. Jij blijft bij de kleuters aan de schoolkant. Zeg de kleuters dat ze moeten oversteken. De andere begeleider neemt de kleuters een voor een bij de hand en stapt op het voetpad in de richting van het zebrapad. De kleuter geeft telkens aan dat hij wil stoppen door te zeggen 'Ik stop aan de rand' en kijkt duidelijk naar links en rechts. Wanneer hij wil oversteken, zegt hij: 'Ik steek over'. De begeleider grijpt enkel in als het oversteken op dat moment gevaarlijk is, bijvoorbeeld door een naderend voertuig. De begeleider let op dat de kleuter goed links en rechts blijft kijken tijdens het oversteken.

Tijdens deze oefening vraag je feedback van de groep aan de overkant:

- Heeft hij goed gekeken voor hij overstak?
- Is hij blijven kijken?
- Waren de voetgangers te traag? Te snel?

Wissel de groepen om.